

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/24/2025
Identifikačné číslo spisu:	1025200458
Dátum vydania rozhodnutia:	05.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1025200458.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: T. B.E., narodený XX. Q. XXXX, B. B., M. XX, proti žalovanému: Duslo, a.s., so sídlom Šafa, Administratívna budova, ev. č. 1236, IČO: 35 826 487, o zaplatenie finančného príspevku, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 53Cpr/5/2025, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Mestským súdom Košice nie je dôvodný.

Na prejednanie veci je kauzálna a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej aj „predkladajúci súd“) predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 53Cpr/5/2025. Urobil tak z dôvodu, že nesúhlasil s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Cn/3/2025-3 zo dňa 30. septembra 2025, ktorým mu bola vec postúpená.

2. Svoj nesúhlas s postúpením veci predkladajúci súd odôvodnil v podstate tým, že v danom prípade nejde o prípad alternatívnej miestnej príslušnosti uvedenej v § 19 písm. a) CSP, pretože toto ustanovenie sa uplatňuje na žiadosť žalobcu (zamestnanca) a zakladá jeho právo voľby. Keďže žalobca ako aktívne legitimovaný subjekt podal žalobu na Krajskom súde v Bratislave, mal súd rešpektovať túto jeho voľbu. Podľa názoru predkladajúceho súdu, miestna príslušnosť súdu môže byť určená len podľa § 13 a nasl. CSP, teda podľa všeobecného súdu žalovaného, ktorým by bol, s poukazom na sídlo žalovaného v Šali, Okresný súd Trnava. Z tohto dôvodu zastáva názor, že postúpenie veci nebolo správne.

3. Krajský súd v Bratislave svoje rozhodnutie o postúpení veci odôvodnil tým, že predmetom konania je pracovnoprávny spor, v ktorom si žalobca (zamestnanec) uplatňuje nárok voči žalovanému (zamestnávateľovi). Z obsahu žaloby a lustrácie Sociálnej poisťovne vyplýva, že žalobca bol v rozhodnom období od 01. januára 2015 do 30. júna 2025 zamestnaný u žalovaného v Bratislave. Ďalej poukázal na ustanovenie § 19 písm. a) CSP, podľa ktorého je v sporoch z pracovnoprávneho vzťahu, v

ktorých ako žalobca vystupuje zamestnanec, daná výlučná miestna príslušnosť súdu, v ktorého obvode zamestnanec vykonával prácu. V spojení s § 24 písm. a) CSP dospel k záveru, že na konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch je pre obvod Krajského súdu v Bratislave kauzálna príslušnosť Mestský súd Bratislava IV. Z týchto dôvodov vec postúpil tomuto súdu ako súdu vecne, miestne a kauzálna príslušnému.

4. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne a bezprostredne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Mestskému súdu Bratislava IV podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o tomto spore o príslušnosť, po preskúmaní obsahu spisu a oboznámení sa s argumentáciou oboch súdov dospel k záveru, že nesúhlas predkladajúceho súdu s postúpením sporu nie je dôvodný.

5. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

7. Podľa § 19 písm. a) CSP, namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný súd, v ktorého obvode má žalovaný miesto výkonu práce podľa pracovnej zmluvy, ak ide o spor z pracovnoprávneho vzťahu a žalobcom je zamestnanec.

8. Podľa § 24 písm. a) CSP, na konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch a v sporoch z kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, štrajku a výluky sú príslušné Mestský súd Bratislava IV pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

9. Civilný sporový poriadok ako základný procesný predpis v sporovom konaní dôsledne rozlišuje medzi všeobecnou miestnou príslušnosťou (§ 13 a nasl. CSP), miestnou príslušnosťou danou na výber (§ 20 CSP) a výlučnou miestnou príslušnosťou (§ 19 CSP). Systematika zákona a samotné legislatívne označenie jednotlivých druhov príslušnosti nedávajú priestor na ľubovôľu pri ich výklade. Kým príslušnosť daná na výber (alternatívna) zakladá právo žalobcu zvoliť si medzi všeobecným súdom žalovaného a iným, zákonom ustanoveným súdom, výlučná miestna príslušnosť kogentne (donucujúco) a bez akejkoľvek výnimky určuje, ktorý súd je príslušný na konanie, a vylučuje tak príslušnosť akéhokoľvek iného súdu, vrátane všeobecného súdu žalovaného. Súd je povinný svoju príslušnosť skúmať z úradnej povinnosti (§ 41 ods. 1 CSP) a v prípade, že zistí nedostatok svojej príslušnosti, musí vec bezodkladne postúpiť príslušnému súdu.

10. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je v otázke povahy výlučnej miestnej príslušnosti dlhodobo ustálená. Napríklad v uznesení sp. zn. 5 Ndc 33/2017 z 25. mája 2017 Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že: „Ak je daná výlučná miestna príslušnosť podľa § 19 CSP, žalobca nemá možnosť voľby a žalobu musí podať na súde, ktorého miestna príslušnosť je takto určená. Žiadny iný súd nie je miestne príslušný na konanie.“ Obdobne sa najvyšší súd vyjadril aj v mnohých ďalších rozhodnutiach (napr. sp. zn. 1Ndc/13/2018, sp. zn. 6Ndc/5/2021), v ktorých zdôraznil obligatórnu povahu ustanovení o výlučnej miestnej príslušnosti. Účelom tejto právnej úpravy je zabezpečenie právnej istoty a predvídateľnosti súdneho konania, ako aj posilnenie ochrany typovo slabšej strany sporu, ktorou v pracovnoprávných vzťahoch býva spravidla zamestnanec, a to tým, že mu umožňuje viesť spor v mieste, kde reálne vykonával svoju prácu a kde sa nachádzajú aj relevantné dôkazy.

11. V posudzovanej veci ide o individuálny pracovnoprávny spor, v ktorom si žalobca ako zamestnanec uplatňuje voči žalovanému ako zamestnávateľovi peňažný nárok. Z obsahu spisu, najmä z podkladov Sociálnej poisťovne, je nesporné, že žalobca v relevantnom období vykonával prácu pre žalovaného v Bratislave. Za tohto skutkového stavu je pre určenie miestnej príslušnosti nevyhnutné aplikovať ustanovenie § 19 písm. a) CSP, ktoré, ako bolo vyššie podrobne vysvetlené, zakladá výlučnú miestnu príslušnosť.

12. Argumentácia predkladajúceho súdu, ktorý zamieňa výlučnú miestnu príslušnosť podľa § 19 CSP s miestnou príslušnosťou danou na výber podľa § 20 CSP, je nesprávna a nemá oporu v platnej právnej úprave ani v konštantnej judikatúre. Právo voľby súdu prislúcha žalobcovi len v prípadoch taxatívne vymenovaných v § 20 CSP, medzi ktoré však pracovnoprávne spory nepatria. Naopak, pre pracovnoprávne spory zákonodarca zvolil rigidnejší model výlučnej príslušnosti, ktorý nepripúšťa odchýlku. Skutočnosť, že žalobca podal žalobu na Krajskom súde v Bratislave, je z hľadiska posúdenia príslušnosti irelevantná, nakoľko súd je viazaný zákonom, a nie voľbou strany sporu, ak táto voľba zákonom odporuje.

13. Keďže miesto výkonu práce žalobcu sa nachádzalo v Bratislave, na konanie je výlučne miestne príslušný súd, v ktorého obvode sa toto miesto nachádza. Zároveň, podľa § 24 písm. a) CSP je na konanie a rozhodovanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch pre celý obvod Krajského súdu v Bratislave daná kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava IV. Spojením týchto dvoch kritérií, a to výlučnej miestnej príslušnosti a kauzálnej príslušnosti je zrejmé, že jediným súdom oprávneným vo veci konať a rozhodnúť je Mestský súd Bratislava IV. Krajský súd v Bratislave, preto posúdil otázku príslušnosti správne a jeho rozhodnutie o postúpení veci bolo v súlade so zákonom.

14. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti dospel najvyšší súd k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu nie je dôvodný. Preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a určil, že na prejednanie a rozhodnutie veci je kauzálne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

15. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.